

LẦN ĐẦU TIÊN ĐÀO TẠO NGÀNH NHẬT BẢN HỌC TRÌNH ĐỘ TIẾN SĨ TÍCH HỢP GIÁO DỤC TIẾNG NHẬT

 THANH HIỀN

TRƯỚC LÀN SÓNG ĐẦU TƯ MẠNH MẼ TỪ NHẬT BẢN VÀ NHU CẦU NGÀY Càng TĂNG VỀ NGUỒN NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO CÓ HIỂU BIẾT SÂU SẮC VỀ NHẬT BẢN, CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, VIỆN NGHIÊN CỨU VÀ DOANH NGHIỆP TẠI VIỆT NAM ĐANG ĐỨNG TRƯỚC THỰC TRẠNG THIẾU HỤT NHỮNG CHUYÊN GIA CÓ TRÌNH ĐỘ TIẾN SĨ TRONG LĨNH VỰC NHẬT BẢN HỌC VÀ GIÁO DỤC TIẾNG NHẬT. TRONG BỐI CẢNH ĐÓ, TRƯỜNG ĐH VIỆT NHẬT, ĐHQGHN ĐÃ CHÍNH THỨC MỞ CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO (CTĐT) BẠC TIẾN SĨ NGÀNH NHẬT BẢN HỌC, TÍCH HỢP VỚI GIÁO DỤC TIẾNG NHẬT (CHUYÊN NGÀNH NHẬT BẢN HỌC VÀ GIÁO DỤC TIẾNG NHẬT). ĐÂY LÀ CHƯƠNG TRÌNH TIẾN PHONG TẠI VIỆT NAM ĐƯỢC XÂY DỰNG THEO ĐỊNH HƯỚNG LIÊN NGÀNH, GẮN CHẶT VỚI THỰC TIỄN VÀ NHU CẦU PHÁT TRIỂN NHÂN LỰC QUỐC TẾ, ĐỒNG THỜI TẠO CƠ HỘI ĐỂ NGƯỜI HỌC VƯƠN RA MÔI TRƯỜNG HỌC THUẬT VÀ NGHIÊN CỨU TẦM KHU VỰC VÀ TOÀN CẦU.

THỰC TIỄN ĐANG ĐẶT RA NHỮNG YÊU CẦU CẤP BÁCH

Trong bối cảnh hợp tác giữa Việt Nam và Nhật Bản tiếp tục phát triển mạnh mẽ, đặc biệt trong các lĩnh vực giáo dục, đầu tư và chuyển giao công nghệ, nhu cầu về nguồn nhân lực có trình độ cao, am hiểu sâu sắc văn hóa, xã hội và ngôn ngữ Nhật Bản đang tăng lên rõ rệt. Theo thống kê, số lượng người học tiếng Nhật tại Việt Nam đã tăng gấp 17 lần trong vòng hai thập kỷ, đưa Việt Nam trở thành quốc gia có số lượng người học tiếng Nhật lớn thứ 6 toàn cầu.

Tuy nhiên, đội ngũ chuyên gia, giảng viên có trình độ tiến sĩ về Nhật Bản học và Giáo dục tiếng Nhật vẫn còn thiếu nghiêm trọng, gây ra những “điểm nghẽn” trong đào tạo, nghiên cứu và hợp tác quốc tế. Hiện nay ở Việt Nam mới chỉ có một CTĐT tiến sĩ Nhật Bản học được triển khai và chưa có bất kỳ chương trình nào tích hợp cả Nhật Bản học với Giáo dục tiếng Nhật. Trong khi đó, phần lớn các chuyên gia đang làm công tác giảng dạy hoặc hợp tác với Nhật Bản đều chưa được đào tạo bài bản về cả hai lĩnh vực này một cách hệ thống và chuyên sâu.

“Từ thực tế ở Việt Nam hiện nay, nhiều chuyên gia Nhật Bản học

cũng đang tham gia giáo dục tiếng Nhật. Ngược lại, những người làm giáo dục tiếng Nhật lại thiếu nền tảng về văn hóa, xã hội và lịch sử Nhật Bản. Vì vậy, chúng tôi mong muốn xây dựng một CTĐT bậc tiến sĩ kết hợp cả hai chuyên ngành – điều chưa từng có tại Việt Nam trước đây", TS. Nguyễn Hoàng Oanh – Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Việt Nhật, chia sẻ.

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO LIÊN NGÀNH GẮN VỚI THỰC TIỄN VÀ CHUẨN QUỐC TẾ

Không giống với các CTĐT truyền thống vốn thiên về nghiên cứu hàn lâm đơn ngành, CTĐT tiến sĩ Nhật Bản học của Trường ĐH Việt Nhật được thiết kế theo hướng liên ngành - tích hợp - ứng dụng cao, đồng thời sử dụng tiếng Nhật làm ngôn ngữ đào tạo chính. Đây cũng là một trong những điểm đặc sắc tạo nên nét riêng biệt của chương trình - hiếm thấy trong các CTĐT tiến sĩ hiện nay tại Việt Nam.

Cấu trúc CTĐT tiến sĩ Nhật Bản học tại Trường ĐH Việt Nhật được thiết kế thành ba nhóm học phần

lớn, được xây dựng như một hệ thống đào tạo chặt chẽ, liên thông và có chiều sâu.

Nhóm học phần cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu Nhật Bản học giúp người học được tiếp cận từ các góc độ như: khu vực học, văn hóa học, xã hội học, chính trị học; đồng thời được trang bị các công cụ tư duy và phương pháp nghiên cứu liên ngành hiện đại đang được áp dụng rộng rãi tại các trung tâm học thuật quốc tế.

Nhóm học phần chuyên sâu về giáo dục tiếng Nhật và Nhật ngữ học với nội dung xoay quanh các phương pháp giảng dạy tiếng Nhật như ngoại ngữ thứ hai, thiết kế chương trình giảng dạy, đánh giá năng lực ngôn ngữ và lý luận ngôn ngữ học ứng dụng – những yếu tố đặc biệt cần thiết trong việc đào tạo đội ngũ giảng viên và chuyên gia giáo dục ngôn ngữ.

Nhóm chuyên đề nghiên cứu và thực hành học thuật, bao gồm các seminar chuyên đề, tiểu luận tổng quan và luận án tiến sĩ. Nghiên cứu sinh sẽ được hướng dẫn trực tiếp bởi các giáo sư, chuyên gia đầu ngành của Việt Nam và Nhật Bản để phát triển năng lực nghiên cứu

độc lập và nâng cao khả năng công bố quốc tế.

Điểm nổi bật của CTĐT là nghiên cứu sinh có thể lựa chọn viết và bảo vệ luận án hoàn toàn bằng tiếng Nhật, qua đó giúp người học tăng cường khả năng nghiên cứu, xuất bản quốc tế và hội nhập học thuật.

Đặc biệt, chương trình được sự hỗ trợ giảng dạy và hướng dẫn từ đội ngũ giáo sư đến từ các trường đại học hàng đầu Nhật Bản như Waseda, Osaka, Tokyo... giúp người học tiếp cận tri thức chuẩn Nhật ngay tại Việt Nam. Bên cạnh đó, Trường ĐH Việt Nhật đang triển khai hợp tác với các đại học đối tác tại Nhật Bản nhằm thiết lập các đợt thực tập học thuật, khảo sát điền dã và trao đổi nghiên cứu sinh trong khuôn khổ Dự án hỗ trợ kỹ thuật JICA (TC2 và TC3). Đây là cơ hội để người học trực tiếp làm việc với các chuyên gia Nhật Bản, mở rộng mạng lưới học thuật, tăng cường khả năng công bố quốc tế và tiếp cận môi trường nghiên cứu chuyên nghiệp tại các trung tâm học thuật hàng đầu khu vực.

CUNG CẤP NGUỒN NHÂN LỰC HỌC THUẬT CHẤT LƯỢNG CAO

Theo kết quả khảo sát của Trường ĐH Việt Nhật với một số nhóm đối tượng như: nhà quản lý, giảng viên, chuyên gia, học viên tiềm năng, cho thấy, 80% nhà tuyển dụng cho biết có nhu cầu tuyển dụng người có trình độ tiến sĩ ngành Nhật Bản học và Giáo dục tiếng Nhật trong 5 năm tới; 70% người học tiềm năng sẵn sàng học chương trình trong 5 năm tới; 100% chuyên gia và giảng viên đánh giá mục tiêu và nội dung chương trình phù hợp với xu hướng đào tạo hiện nay.

Trong bối cảnh quan hệ kinh tế - văn hóa - giáo dục Việt Nam - Nhật Bản ngày càng phát triển, nguồn nhân lực chất lượng cao trong lĩnh vực Nhật Bản học đang trở thành một “mắt xích chiến lược” trong đào tạo và hợp tác quốc tế. Với mục tiêu đào tạo từ 5 - 10 tiến sĩ mỗi năm, CTĐT tiến sĩ Nhật Bản học hướng đến cung cấp nguồn nhân lực học thuật có khả năng giảng dạy tại các trường đại học, cao đẳng và viện

ngiên cứu; đồng thời đảm nhận vai trò chuyên gia trong các dự án phát triển, hợp tác văn hóa - giáo dục giữa hai quốc gia.

CTĐT bậc tiến sĩ Nhật Bản học tại Trường ĐH Việt Nhật được kỳ vọng sẽ góp phần quan trọng vào công cuộc chuẩn hóa đội ngũ giảng viên theo yêu cầu của Bộ Giáo dục và Đào tạo, đồng thời mở ra hướng phát triển bền vững cho hệ sinh thái giáo dục tiếng Nhật tại Việt Nam.

TIẾP CẬN TINH HOA GIÁO DỤC TOÀN CẦU

CTĐT tiến sĩ Nhật Bản học tại Trường ĐH Việt Nhật được xây dựng trên nền tảng mô hình đào tạo liên ngành và quốc tế hóa - xu hướng đang được áp dụng rộng rãi tại các đại học hàng đầu trên thế giới. Trên thực tế, nhiều chương trình Nhật Bản học hiện đại tại các cơ sở đào tạo uy tín như Đại học Waseda, Hosei, Osaka (Nhật Bản), Đại học Manchester (Anh) hay Đại học Quốc gia Singapore đều tiếp cận theo hướng liên ngành, gắn với thực tiễn và mang tính quốc tế cao. CTĐT của Trường ĐH Việt Nhật không chỉ học hỏi và kế thừa tinh thần học thuật này, mà còn chủ động điều chỉnh để phù hợp với đặc thù của khu vực Đông Á nói chung và bối cảnh phát triển nhân lực Việt Nam nói riêng. Mục tiêu là xây dựng một chương trình có chuẩn đầu ra mang tính cạnh tranh quốc tế, đồng thời đóng góp thiết thực cho chiến lược phát triển đội ngũ chuyên gia, giảng viên và học giả trong lĩnh vực Nhật Bản học và giáo dục tiếng Nhật.

Trên bình diện rộng hơn, chương trình cũng đóng vai trò như một trong những trụ cột quan trọng góp phần hiện thực hóa tầm nhìn phát triển của Trường ĐH Việt Nhật: đến năm

2035 trở thành đại học nghiên cứu hàng đầu châu Á trong các lĩnh vực công nghệ, kỹ thuật và khoa học liên ngành. Trong bức tranh đó, CTĐT tiến sĩ Nhật Bản học là một “điểm nhấn chiến lược” trong lĩnh vực khoa học xã hội, góp phần lan tỏa tri thức Nhật Bản đến với Việt Nam và khu vực, thúc đẩy giao lưu học thuật và hợp tác quốc tế bền vững.

Với sự hỗ trợ mạnh mẽ từ Chính phủ Nhật Bản, mạng lưới đối tác rộng lớn, đội ngũ giảng viên ưu tú và triết lý đào tạo hiện đại, Trường ĐH Việt Nhật đang dẫn đầu khẳng định vị thế là cơ sở giáo dục đại học đa ngành, đa lĩnh vực, mang đậm bản sắc Việt - Nhật và hội nhập sâu rộng với học thuật toàn cầu.

CƠ HỘI NGHỀ NGHIỆP RỘNG MỞ

Tốt nghiệp chương trình tiến sĩ Nhật Bản học, người học sẽ có nhiều cơ hội nghề nghiệp phong phú và đa dạng trong môi trường học thuật,

ngiên cứu và thực tiễn quốc tế. Cụ thể, nghiên cứu sinh sau khi hoàn thành chương trình có thể đảm nhận vai trò giảng dạy tại các trường đại học, viện nghiên cứu trong và ngoài nước; tham gia các dự án hợp tác giáo dục, văn hóa hoặc nghiên cứu chuyên sâu về Nhật Bản. Bên cạnh đó, người học cũng có thể làm việc tại các doanh nghiệp, tổ chức quốc tế hoặc các viện nghiên cứu có liên kết, hợp tác hoặc hoạt động liên quan đến Nhật Bản. Ngoài ra, với năng lực chuyên môn vững chắc về giáo dục tiếng Nhật, họ còn có khả năng phát triển và triển khai các chương trình đào tạo tiếng Nhật tại nhiều cấp học ở Việt Nam và khu vực, đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng về giảng dạy và học tập tiếng Nhật trong bối cảnh hội nhập khu vực Đông Á.